

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ПОДОБНОСТИ КАНДИДАТА, ТЕМЕ И МЕНТОРА ЗА
ИЗРАДУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ
(Свака рубрика мора бити попуњена.)

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Орган који је именовао комисију: Наставно-научно веће Филозофског факултета у Новом Саду

Датум именовања комисије: 2. 10. 2012.

Састав комисије:

1. Др Бранко Бешлин	ванредни професор	Историја модерног доба
---------------------	-------------------	------------------------

презиме и име

звање

ужа научна област

Филозофски факултет, Универзитет у Новом Саду

Ментор

установа у којој је запослен-а

функција у комисији

2. Др Золтан Ђере	ванредни професор	Историја модерног доба
-------------------	-------------------	------------------------

презиме и име

звање

ужа научна област

Филозофски факултет, Универзитет у Новом Саду,

Председник

установа у којој је запослен-а

функција у комисији

3. Др Милош Јагодић	доцент	Историја модерног доба
---------------------	--------	------------------------

презиме и име

звање

ужа научна област

Филозофски факултет, Универзитет у Београду

члан

установа у којој је запослен-а

функција у комисији

4.		
----	--	--

презиме и име

звање

ужа научна област

установа у којој је запослен-а

функција у комисији

5.		
----	--	--

презиме и име

звање

ужа научна област

установа у којој је запослен-а

функција у комисији

6.		
----	--	--

презиме и име

звање

ужа научна област

установа у којој је запослен-а

функција у комисији

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

- Име, име јдног родитеља, презиме: Филип, Жарко, Крчмар _____
- Датум рођења: 28. 12. 1984 Место и држава рођења: Зрењанин, Србија

II.1 основне студије

година уписа: година завршетка: просечна оцена током студија:

универзитет: Универзитет у Новом Саду

факултет: Филозофски

студијски програм: Историја

звање: Професор историје

II.2 мастер или магистарске студије

година уписа: година завршетка: просечна оцена током студија:

универзитет: Универзитет у Новом Саду

факултет: Филозофски

студијски програм: Историја

звање: Дипломирани историчар-мастер

научна област: Историја

наслов завршног рада: Изградња националног идентитета Шваба у Војводини 1918-1933. Историографија, култура, традиција

II.3 докторске студије

година уписа:

универзитет: Универзитет у Новом Саду

факултет: Филозофски

студијски програм: Историја

број ЕСПБ до сада остварених: просечна оцена током студија:

II.4 приказ научних и стручних радова

Р. бр.	аутори, наслов, издавач, број страница	категорија
1.	Филип Крчмар, <i>Обележавање стогодишњице насељавања Инђије према писању немачког дневног листа „Neue Zeit“</i> , Споменица Историјског архива Срем, 8, Сремска Митровица 2009, 193-209.	M53
<i>кратак опис садржине:</i> У редовима немачке националне мањине у Војводини, тзв. Подунавских Шваба, национална свест се пробудила са закашњењем, тек почетком 20. века што је дошло до изражаја и приликом обележавања јубилеја насељавања.		
<i>рад припада проблематици докторске дисертације:</i> ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО		

Р. бр.	аутори, наслов, издавач, број страница	категорија
2.	Филип Крчмар, <i>Трагом шпанских колониста у Банату</i> , Зборник за историју Матице српске 82, Нови Сад 2010, 145-154.	M51
<i>кратак опис садржине:</i> У оквиру колонизације Баната у 18. веку у највећем броју насељавани су Немци. Међутим, међу колонистима био је мањи број Француза чак и изван број колониста из Шпаније који су формирали насеље „Нова Барселона“ на територији данашњег Зрењанина. Већина њих је подлегла тешкој клими а малобројни који су преживели претопили су се у Немце.		
<i>рад припада проблематици докторске дисертације:</i> ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО		

Р. бр.	аутори, наслов, издавач, број страница	категорија
3.	Филип Крчмар, <i>Прилог завичајној историографији Немаца у Срему: Friedrich Renz, Heimatbuch der Krčediner Deutschen, Krčedin 1930. Поводом осамдесетогодишњице од објављивања</i> , Споменица Историјског архива Срем 9, Сремска Митровица, 2010, 241-249.	M53
<i>кратак опис садржине:</i> Завичајна историографија је код Подунавских Шваба у Војводини била врло развијена и готово да нема немачког насеља о коме није написана монографија. Овај рад представља релативно опширну анализу једне такве књиге.		
<i>рад припада проблематици докторске дисертације:</i> ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО		

Р. бр.	аутори, наслов, издавач, број страница	категорија
4.	Филип Крчмар, <i>Karl Vocelka, Geschichte Österreichs, München 2007</i> , Зборник за историју Матице српске 82, Нови Сад 2010, 171-172.	M51
<i>кратак опис садржине:</i> Ради се о приказу књиге. Карл Воцелка један је од водећих аустријских историчара а његова <i>Историја Аустрије</i> кратка, модерно написана, намењена ширем кругу читалаца доживела је на немачком говорном подручју велику популарност и за кратко време два издања.		
<i>рад припада проблематици докторске дисертације:</i> ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО		

Р. бр.	аутори, наслов, издавач, број страница	категорија
5.	Филип Крчмар, <i>Липот Баумхорн (1860-1932). Поводом 150 година од рођења</i> , Рад Музеја Војводине 52, Нови Сад 2010, 295-307.	M52
<i>кратак опис садржине:</i> Липот Баумхорн је мађарски архитекта познат првенствено по изградњи синагога широм Аустро-Угарске. Између осталог пројектовао је синагогу у		

Зрењанину а у Новом Саду синагогу и још неколико познатих здања као Менратову палату и зграду шдедионици. У раду се анализира и положај Јевреја у Аустро-Угарској.			
рад припада проблематици докторске дисертације: ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО			

Р. бр.	аутори, наслов, издавач, број страница	категорија
6.	Филип Крчмар, <i>Јохан Ајман – савремени извор за јозефинску колонизацију Бачке</i> , Зборник за историју Матице српске, 82, Нови Сад 2010, 137-144.	M51
кратак опис садржине: Јохан Ајман (1764-1847) доселио се у Бачку 1785. где је обављао чиновничке дужности у колонистичким насељима а 1820. написао је прву историју колонизације која је послужила као извор каснијим ауторима.		
рад припада проблематици докторске дисертације: ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО		

Р. бр.	аутори, наслов, издавач, број страница	категорија
7.	Филип Крчмар, <i>Прилог биографији грофа Мерсија</i> , Зборник за историју Матице српске 83, Нови Сад 2011, 233-245.	M51
кратак опис садржине: Гроф Флоримунд Клаудиус Мерси, пореклом Белгијанац, истакао се као војсковођа али више као гувернер Баната 20-их година 18. века када су регулисани речни токови, грађена насеља и вршена колонизација становништва.		
рад припада проблематици докторске дисертације: ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО		

Р. бр.	аутори, наслов, издавач, број страница	категорија
8.	Филип Крчмар, <i>Јохан Хајнрих Швикер и његов социјални ангажман у Великом Бечкерек</i> , Истраживања 22, Филозофски факултет, Нови Сад 2011, 233-245.	M51
кратак опис садржине: Јохан Хајнрих Швикер, историчар из Баната, написао је, између осталог и запажену <i>Политичку историју Срба у Угарској</i> . У раду се говори о мање познатом делу његовог живота.		
рад припада проблематици докторске дисертације: ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО		

Р. бр.	аутори, наслов, издавач, број страница	категорија
9.	Филип Крчмар, Дејан Воргић, Спомен обележја у Порти Успенског храма у Зрењанину, Рад Музеја Војводине 53, Нови Сад 2011, 193-205.	M52
кратак опис садржине: У питању је узоран рад из музеолошке струке: опис спомен обележја пропраћен је одличним коментарима и објашњењима заснованим на архивској грађи, ондашњој периодици и литератури.		
рад припада проблематици докторске дисертације: ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО		

Р. бр.	аутори, наслов, издавач, број страница	категорија
10.	Филип Крчмар, <i>Norbert Spannenberger, Rainer Bendel, Kirchen als Integrationsfaktor für die Migranten im Südosten der Habsburgermonarchie im 18. Jahrhundert</i> , Ulm 2010, Споменница историјског архива Срем 10, Сремска Митровица 2011, 288-296.	M53
кратак опис садржине: У питању је подробен критички осврт на зборник радова „Црква као интегративни фактор за насељенике на југоистоку Хабсбуршке монархије у 18. веку.“		
рад припада проблематици докторске дисертације: ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО		

Р. бр.	аутори, наслов, издавач, број страница	категорија
11.	Филип Крчмар, <i>Адам Милер Гутенбрун и национални препород Подунавских Шваба</i> , Зборник за историју Матице српске 83, Нови Сад 2011, 45-63.	М51
<i>кратак опис садржине:</i> Адам Милер Гутенбрун је најзначајнији завичајни писац из редова Подунавских Шваба. Један од његових романа „Велика швапска сеоба“ штампан је у милионском тиражу и представљао обавезну породичну лектуру за Немце на југоистоку Европе. Гутенбрун је био и предводник и закаснелог националног препорода и политичког организовања својих сународника у Угарској.		
<i>рад припада проблематици докторске дисертације:</i> ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО		

III ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ КАНДИДАТА

III.1 услови дефинисани за кандидата студијским програмом:

Докторска дисертација је завршни део студијског програма ДОКТОРСKE СТУДИЈЕ ИСТОРИЈЕ. Најмање половина ЕСПБ предвиђена овим студијским програмом односи се на докторску дисертацију и предмете који су у вези са темом дисертације (90 ЕСПБ). У 1. семестру студент почиње припрему за рад на докторској дисертацији избором ментора и теме докторске дисертације (10 ЕСПБ). У 2. семестру студент приступа изради пријаве докторске дисертације и детаљног пројекта истраживања (10 ЕСПБ). У 4. семестру студент реализује план истраживања у складу са пријављеном темом и планом истраживања (10 ЕСПБ). У 5. и 6. семестру студент приступа писању радне и коначне верзије докторске дисертације, уз редовне консултације са ментором. Израда радне и коначне верзије рада носе по 20 ЕСПБ. Јавна одбрана докторске дисертације носи 20 ЕСПБ.

III.2 Да ли кандидат испуњава услове?

ДА

НЕ

Образложење: Кандидат је испунио све формалне услове предвиђене Правилником о докторским студијама Филозофског факултета из 2008. године као и акредитованим Програмом докторских студија историје што потврђује уверење о положеним испитима из прва четири семестра студија (просечна оцена 9,67). Осим тога кандидат је показао изузетну склоност, дар и образовање за бављење научно-истраживачким радом. Од 2009. године објавио је, као једини аутор, 11 чланака у домаћим стручним часописима. Учествовао је у два међународна научна скупа на престижним универзитетима, Тибингену и Оксфорду и његова саопштења биће у догледно време објављена. Потпуно влада енглеским, немачким и латинским језиком а служи се француским језиком што је нажалост, реткост међу нашим историчарима.

IV ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА

IV.1 ПОДАЦИ О МЕНТОРУ

Биографија ментора (до 500 каракетра): Рођ. 1960; доцент 2004; ванредни професор 2009. године. На Филозофском факултету ради од 1988. а као предавач био је ангажован на Природно-математичком и Економском факултету и Центру за европске студије Универзитета у Новом Саду. Учествовао је на више домаћих и једном међународном (FP6) пројекту. У Матици српској био је на челу Рукописног и Лексикографског одељења, потпредседник и главни уредник Српског биографског речника. Био је главни уредник часописа *Истраживања* и члан редакције у *Настава историје* и *Studia Europea* (Клуж). Објавио је самостално две монографије, 62 чланка у зборницима и часописима и био рецензент са више од 40 монографија и чланака.

Радови из уже научне области којој припада предлог докторске дисертације:

Р. бр.	аутори, наслов, издавач, број страница	категорија
1.	Бранко Бешлин, Српски либерализам у XIX веку - генезе, идеје, страначке поделе, Зборник за историју Матице Српске, 67-68, 2003, 59-104.	М 51
2.	Бранко Бешлин, Два историјска романа о Подунавским Швабама, Истраживања, 15, Нови Сад, 2004, 183-213	М 51
3.	Бранко Бешлин, <i>Привредна проблематика у штампи Немаца у Војводини тридесетих година XX века</i> , Истраживања, XIX, Нови Сад 2008, 73-82	М 51
4.	Branko Bešlin, <i>The Baroque Form of «Sweet Orthodoxy. The Church and Transfromation of Serbian Society After the Great Migration of 1690.</i> in: Kirchen als Integrationsfaktor für die Migranten im Südosten der Habsburgermonarchie im 18. Jahrhundert, Lit Verlag, Berlin-Münster-Wien-Zürich-London 2010, 65-79.	М 13
5.	Stephen Jacobson, Andres Andresen, Branko Bešlin, Wolfgang Goederle, Zoltan Györe, <i>What is a Region? Regions in European History.</i> in: Layers of Power. Societies and Institutions in Europe, Pisa University Press, Pisa 2010, 95-151.	М 13

IV.1 услови дефинисани за ментора у области којој припада докторска дисертација:

За ментора може бити именован наставник односно научни радник који је способан за извођење наставе на докторским студијама и има најмање 5 научних радова објављених или прихваћених за објављивање у научним часописима из одговарајуће области тудијског програма са листе министарства надлежног за науку, у последњих 10 година и који испуњава следеће допунске критеријуме у оквиру образовног научног односно образовно уметничког поља: за ментора може бити именован наставник односно научни радник који има најмање 3 рада објављена или прихваћена за објављивање у часопису са SSCI листе почев од 01. јануара 2010. године

IV.2 Да ли ментор испуњава услове?

ДА

НЕ

Образложење: У строго формалном смислу погледу ментор не испуњава услове јер нема радове на SSCI листи. У сваком другом смислу поседује све стручне квалитете и компетенције. У случају стриктног спровођења Правилника о докторским студијама њихова реализације на пољу историјских а и других хуманистичких наука на Универзитету у Новом Саду, и у Србији уопште, биће доведена у питање јер само неколицина научника има радове на SSCI листи. У ужој научној области Историја

модерног доба, иначе најзаступљенијој у наставним програмима и истраживачким пројектима, у Новом Саду *ниједан* професор не испуњава постављене критеријуме а врло је упитно да ли их испуњава неко од професора бираних за исту област на универзитетима у Београду и Нишу.

V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ

V.1 формулација назива тезе (наслова)

Торонталска жупанија 1860-1918

Наслов теме је подобан и у потпуности дефинише предмет истраживања. Није било потребе да се поближе проблематизује допунским одредницама јер је циљ да се обраде сви аспекти историјског развоја ове територијално-административне јединице у раздобљу које је назначено у наслову.

Наслов тезе је подобан?

ДА

НЕ

ДЕЛИМИЧНО

V.2 предмета (проблема) истраживања

Торонталска жупанија (мађ. *Torontál vármegye*, нем. *Torontaler Comitatz*) је територијално-административна област Угарске краљевине чија се територија углавном подудара са оним делом шире географско-историјске територије Баната који је после 1918. ушао у састав Краљевине СХС (Југославије) односно који се данас налази у Србији. У историји Торонталске жупаније, као уосталом и целе Хабсбуршке монархије 1867. представља важну прекретницу јер је Нагодбом угарски део државе стекао велику самосталност што се неминовно одразило на даљи развој ове области. Унапређени су пољопривреда, трговина, индустрија, интензивније је решавано питање изградње железничке мреже и инфраструктуре, као и регулисања речних токова, основани су бројни новчани и кредитни заводи. Надаље, предмет истраживања било би како су ове промене утицале на друштво: племство, грађанство, сељаштво, повећан број индустријских радника, верске заједнице (које су имале значајне земљишне поседе), урбанистички развој градова и села, измену етничке структуре становништва. Промене су се манифестовале и у политичком животу, организацији и деловању странака, међунационалним односима. Посебну пажњу заслужује феномен мађаризације, који почиње непосредно по склапању Нагодбе 1867, да би се постепено интензивирао крајем 70-их и почетком 80-их година 19. века. У том процесу, поред самих жупанијских власти, играла су разна културно-просветна удружења, штампа, тако да су предмет истраживања и културне и просветне прилике.

Предмет истраживања је подобан?

ДА

НЕ

ДЕЛИМИЧНО

V.3 познавања проблематике на основу изабране литературе са списком литературе

Списак литературе, објављених и необјављених извора који је кандидат користио и предвиђа да обради врло је импресиван. Прво, у складу са предметом истраживања, тематски је разноврстан а већина наслова је на мађарском и немачком језику и нису до сада коришћени у српској и историографији: тридесетак општих прегледа и специјалистичких монографија који се односе на историју Хабсбуршке монархије, региона, Торонталске жупаније, као и појединих насеља у Банату; више десетина чланака са истом проблематиком објављених у стручним часописима;

публикације проистекле из рада органа централне, обласне и локалне управе: шематизми, резултати пописа становништва, различити статистички прегледи. Поред литературе биће прегледана и оновремена штампа: новине часописи и друга периодична издања на немачком, мађарском и српском језику.. Кандидат је, што на основу архивских информативних средстава, што прелиминарним истраживањима, стекао врло добар увид у обимну необјављену грађу у архивима у Зрењанину, Новом Саду, Вршцу, Темишвару без које је немогуће адекватно обрадити тему.

Избор литературе је одговарајући? ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО

V.4 циљева истраживања

Полазећи од претпоставке да је Торонталска жупанија „неузорана ледина“ у оквиру српске историографије, истраживање за потребе докторске дисертације циљано има да пружи темељно објашњење овог историјског феномена, његових просторних и хронолошких оквира, те њихово позиционирање у контекст историје Јужне Угарске, са акцентом на период од укидања Војводства Србије и Тамишког Баната (1860) до краја Првог светског рата (1918). Поред прегледа политичке историје, у склопу дисертације има се понудити синтетски преглед основних токова жупанијске привреде, друштва, као и културних струјања и прожимања у означеном периоду.

Циљеви истраживања су одговарајући? ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО

V.5 очекиваних резултата (хипотезе)

Од докторске дисертације очекује се да у кохерентну целину обједини и систематизује досадашња знања о Торонталској жупанији и на основу архивских истраживања допуни их новим подацима.. Резултат ће бити свеобухватни преглед који же представљати полазну основу за даље проучавање историје Баната. Осим тога у дисертацији ће бити обрађени феномени из привредне и друштвене историје Јужне Угарске у другој половини 19. и почетком 20. века, којима је српска историографија до сада посвећивала сразмерно малу пажњу. Напоследку, биће попуњен вишедеценијски вакуум у завичајној историографији Зрењанина (некадашњег Великог Бечкерека-Петровграда) и западног Баната у којој је Торонталска жупанија стално присутан, али слабо обрађен феномен.

Очекивани резултати представљају значајан научни допринос?

ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО

V.6 план рада

Распоред етапа истраживања за потребе израде докторске дисертације условљен је доступношћу извора и литературе. Прву фазу представља упознавање са лако доступном основном литературом на тему Торонталске жупаније (радови А. Барања, Ј. Сенткларија и Ш. Боровског), те рад на периодици чија је грађа значајна за ову проблематику – ту се у првом реду мисли на *Gr.-Becskereker Wochensblatt, Torontál* и неколико других значајних жупанијских гласила. Будући да је реч о књигама и периодичности на мађарском, односно немачком језику, ова фаза изискује доста времена за превођење, обраду и синтетизацију података. Упоредо са њом текло би и прикупљање и изучавање „секундарне“ литературе

од значаја за ову проблематику: општих прегледа историје Хабзбуршке монархије, Угарске, Баната, завичајних монографија, приручника, студија, чланака итд. Следећи корак у истраживању представљао би рад са архивском грађом, који је у многоме олакшан већ на више места поменутом едицијом научно-информативних средстава о архиви Торонталске жупаније, те њеном дигитализацијом. У последњој фази, докторска дисертација била би дефинитивно уобличена у садржинском смислу, допуњена и коригована на оним местима, где се то нађе за сходно.

План рада је одговарајући? ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО

V.7 метод и узорак истраживања

Критичка анализа досадашњих научних резултата, прикупљање и анализа објављених и необјављених примарних извора (званичних статистика, шематизама, архивских докумената различите провинцијације).

Метод и узорак су одговарајући? ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО

V.8 места, лабораторије и опреме за експериментални рад

У складу са темом и методолошким начелима историјске науке, истраживања ће бити обављена у библиотекама и архивима у земљи и иностранству – Мађарској, Румунији, делом у Немачкој.

Услови за експериментални рад су одговарајући? ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО

V.9 методе статистичке обраде података и осталих релевантних података

Да би се поједини феномени из привредног, политичког и културног живота у Торонталској жупанији што темељније размотрили, биће сагледани и у дијахроничној и синхроничној перспективи, тј. и кроз њихову генезу и структурално – резултати истраживања биће изложени по хронолошко-тематском принципу.

Предложене методе су одговарајући? ДА НЕ ДЕЛИМИЧНО

VI ЗАКЉУЧАК

кандидат је подобан	ДА	НЕ	ДЕЛИМИЧНО
ментор је подобан	ДА	НЕ	ДЕЛИМИЧНО
тема је подобна	ДА	НЕ	ДЕЛИМИЧНО

Образложење (до 500 карактера):

Кандидат, испуњава све формалне услове и осведочио се као врло надарен за бављење научно-истраживачким радом. Тема је одлично одабрана и важна за проучавање различитих аспеката историје Баната, Војводине и њеном обрадом биће дат оригиналан научни допринос српској историографији. Ментор, у строго формалном погледу не испуњава услове мада у сваком другом смислу поседује све стручне квалитете и компетенције. У случају стриктног спровођења Правилника о докторским студијама њихова реализације на пољу историјских наука на Универзитету у Новом Саду, и у Србији уопште, биће доведена у питање.

датум:

председник комисије

члан 1

члан 2

члан 3

члан 4